

Мирас®
Университеті

**6B01401 – «Дене
шынықтыру және спорт»
білім беру бағдарламасы
бойынша түсу
сынақтарының
бағдарламасы**

«Мирас» Университеті

«Жаратылыстану, дене шынықтыру және дизайн» секторы

Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының отырымы

«БЕКІТЕМІН»
Даниярова А.Б.-П.
(қолы)
« 21 » тамыз 2023 ж.

Қабылдау сынағының
БАҒДАРЛАМАСЫ

6B01401
(ББ шифры)

«

«Дене шынықтыру және спорт»

(ББ атауы)

Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының отырысында қаралды және бекітілді
Хаттама № 2 « 21 » тамыз 2023 ж.

Шымкент, 2023ж.

Қабылдау сынақтарының бағдарламасы 6В01401 – «Дене шынықтыру және спорт» білім беру бағдарламасына кіретін оқу пәндерінің бағдарламалары негізінде жасалды.

Бағдарламаны дайындағандар: Серф аға оқытушы Иксанова Н.Ф.

Сарф аға оқытушы Сапахов М.А.

Сектор менеджері: Сулейменова Сулейменова М. Т.

1. Терминдер мен анықтамалар

1. *Бакалавриат* - білім беру бағдарламалары тиісті мамандық бойынша «бакалавр» дәрежесін бере отырып, кадрлар даярлауға бағытталған жоғары білім;
2. *МЖМББС* - Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
3. *Білім беру бағдарламасы* - оқытудың мақсаттарын, нәтижелері мен мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды, оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау өлшемдерін қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының бірыңғай кешені;
4. *Білім алушылардың оқу жетістіктері* – білім алу процесінде алған және жеке тұлғаның қол жеткізілген даму деңгейін көрсететін білім алушылардың білімі, іскерліктері, дағдылары мен құзыреттері.

2. Нормативті құжаттар

1. 6B01401 – «Дене шынықтыру және спорт» ББ бойынша қабылдау сынақтарының бағдарламасы мынадай нормативтік-құқықтық актілер негізінде әзірленді:
2. «Мирас» университетін эксперименттік алаң ретінде белгілеу туралы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің 2023 жылғы 16 тамыздағы №406 бұйрығы;
3. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы (өзгерістермен және толықтырулармен);
4. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығы;
5. Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы (өзгерістермен және толықтырулармен);
6. «Мирас» университетінің Академиялық саясаты.

3. Жалпы ережелер

1. Қабылдау сынақтары ББ-ға енгізілген пәндердің жұмыс оқу бағдарламалары негізінде әзірленген осы бағдарлама шеңберінде өткізіледі.
2. Білім беру саласындағы қабылдау сынақтары 6B01 Педагогикалық ғылымдар саласы бойынша тест тапсыру арқылы жүзеге асырылды.
3. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің академиялық саясатында келтірілген бағалау критерийлерін пайдалана отырып, білім алушылардың білімін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі бойынша бағаланады.
4. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің академиялық саясатына сәйкес жарияланады.

4. 6B01401 – «Дене шынықтыру және спорт» білім беру бағдарламасы бойынша негізгі құзыреттіліктер

Кәсіби құзыреттер (КҚ):

КҚ-1 Кәсіби құзыреттер

- Дене шынықтыруды оқыту әдістемесінің теориялық және практикалық негіздерінің білімін, іскерлігін және дағдыларын көрсету, кәсіби спорттық

терминологияны меңгеру қабілеті. Оқу үдерісінде дене шынықтырудың жаңа технологияларын құру және енгізу.

КҚ-2 Кәсіби құзыреттер

- Дененің жұмыс жасау ерекшеліктері мен оның жеке жүйелері, жасөспірімдер мен балалардың физиологиялық ерекшеліктері, дене жаттығулары мен спорттың әсерінен қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларында білімді сауатты қолдана білу мүмкіндігі.

КҚ-3 Кәсіби құзыреттер

- Дене шынықтыру мен спорттың қалыптасуы мен дамуы және бейімделетін дене шынықтыру саласындағы білімдерін, дағдылары мен құзыреттерін көрсету қабілеті оқу материалын, оқыту тәсілдерін, құралдарын, дене тәрбиесіндегі жұмыс режимін жүйелеу қабілеті.

КҚ-4 Кәсіби құзыреттер

- Пәннің мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес жаңартылған білім беру бағдарламалары және мектепте инклюзивті оқыту бойынша балалар мен жасөспірімдер спортына және спорттың базалық түрлеріне оқыту қағидаттарын, әдістерін, құралдарын, оқу үдерісін қалыптастыра білу және қолдана алу қабілеті.

КҚ-5 Кәсіби құзыреттер

- Дене шынықтыру және таңдаған спорт түрі саласында білімдерін, іскерліктерін, дағдылары мен құзыреттерін көрсету қабілеті. Таңдалған спорт түрінің психологиялық, тактикалық, техникалық дайындығын талдай алу.

5. Қабылдау емтиханы бағдарламасының мазмұны

Тақырып 1. Дене шынықтыру туралы білім

Адамның танымдық белсенділігінің дамуы туралы негізгі түсініктерді қамтиды және «Қазақстандағы дене шынықтыру мен спорттың даму тарихы», «Қазіргі қоғамдағы дене шынықтыру және спорт», «Жеке тұлғаның дене шынықтыруы» сияқты оқу тақырыптарын қамтиды. Ежелгі Олимпиада ойындары туралы тарихи мәліметтер. Дене шынықтыру және адамның мақсатты физикалық жетілуі. Қазақстандағы олимпиадалық қозғалыс. Қазіргі Қазақстанда дене шынықтыруды дамыту. Қазақстанда қысқы спорт түрлерін дамыту. Президенттік тест негіздерін білу. Республикада ұлттық спорт түрлерін дамыту және қалыптастыру. Белсенді демалысты ұйымдастыру нысандары және дене шынықтыру құралдарымен денсаулықты нығайту тәсілдері.

Тақырып 2. Қозғалыс қызметі

Қозғалыс қызметінің негізгі ұғымдары әртүрлі спорттық-спецификалық қозғалыс әрекеттерін орындау кезінде дәлдікті, бақылауды және маневрлікті дамыту саласындағы білімді қамтиды; әртүрлі дене жаттығуларында қозғалыстар мен олардың реттілігінің комбинацияларын құру және қолдану; спорттық-спецификалық техниканы орындау кезінде дағдылар мен қозғалыс реттілігін біріктіру; қозғалыс әрекеттерін орындауды жақсарту үшін басқалардың өз дағдылары мен дағдыларын бағалау; бірқатар физикалық жаттығуларда тактиканы, стратегияны және құрылымдық идеяларды қолдану және бағалау; қиындықтарды жеңу және қозғалыс белсенділігімен байланысты тәуекелдерге жауап беру дағдыларын дамыту (операциялық компонент).

Тақырып 3. Қимыл-қозғалыс арқылы шығармашылық және сыни ойлау

Өзгермелі жағдайларға жауап беру үшін қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу; көшбасшылық Дағдылар мен командада жұмыс істеу дағдыларын дамыту және қолдану; қолайлы оқу ортасын құру бойынша бірлескен және тиімді жұмыс істеу дағдыларының сериясын көрсету; дене жаттығулары шеңберінде іс-әрекеттерді оңтайландыру және баламаларды әзірлеу үшін ережелер мен құрылымдық әдістерді бағалау; өзінің шығармашылық қабілеттері мен балама шешімдер; бәсекелестік қызмет

ережелерін және төрешілік ережелерін білу; әділ ойынды, патриотизмді, жарыс кезіндегі ынтымақтастықты көрсететін мінез-құлықты көрсету; қозғалыстардың әртүрлі контексттерінен туындаған рөлдерді орындау және олардың айырмашылықтарын білу.

Тақырып 4. Физикалық жетілдіру

Бұл тақырып оқушылардың дене дайындығын арттырудағы білімге бағытталған және жалпы дене шынықтыру құралдары туралы ақпаратты қамтиды. Осы құралдар ретінде бағдарламада салыстырмалы түрде айқын қолданбалы маңызы бар негізгі спорт түрлерінен (акробатика, жеңіл атлетика, спорттық ойындар, шаңғы жарысы, жүзу негіздері бар гимнастика) дене жаттығулары мен қозғалыс әрекеттері ұсынылады. Бұдан басқа, бағдарламаға Қазақстанның дене шынықтыруының тарихи ерекшеліктерін ашатын «ұлттық ойындар» тақырыбы енгізілген.

Тақырып 5. Денсаулық және салауатты өмір салты

Жеке денсаулық және салауатты өмір салты туралы білімді қалыптастыру; қызмет түрлеріне қолайлы жаттығулар мен қалпына келтіру әдістерін әзірлеу және жүргізу; әртүрлі физикалық белсенділіктің жаттығуларын, олардың ағзаның энергетикалық жүйесімен әсерін және байланысын зерттеу; денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар физикалық жүктемелерде тәуекелдерді басқару стратегияларын әзірлеу және қолдану; тәжірибені байыту үшін білім мен дағдыларды қолдану басқа адамдардың физикалық жаттығулары. Жеке гигиена ережелері. Дене шынықтыру және спорт сабақтарындағы қауіпсіздік техникасы.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Физическая культура и физическая подготовка: Учебник / Под ред. Кикотия В.Я., Барчукова И.С. - М.: Юнити, 2017. - 288 с.
2. Пельменев В.К., Конеева Е.В. История физической культуры: Учебное пособие. - Калининград, 2015. - 186 стр
3. А.Н. Рысалиев, Е.Б. Адельбаев, Н.Т. Асыллов // Учебник для учащихся 10 класса общеобразовательной школы, В 2 частях. Ч 1. – Кокшетау: Келешек – 2030 баспасы, 2020. – 224 с.
4. Бишаева, А.А. Физическая культура: Учебник / А.А. Бишаева. - М.: Академия, 2018. - 224 с.
5. Смирнов В.М., Фудин Н.А. Физиология физического воспитания и спорта: Учебник. - М.: МедИнформ, 2016. - 544 стр

Қосымша әдебиеттер:

1. Шарафутдинов И.С. Основы профессиональной подготовки избранного вида спорта: Учебное пособие. -Шымкент: Университет Мирас, 2014. -94 стр.
2. Родионова А.В. Психология физического воспитания и спорта: Учебное пособие. - М.: Академия, 2016. - 320 стр
3. Султанов С.С. Повышение тренерских навыков избранного вида спорта : Учебное пособие. - Алматы, 2018. - 58 стр.

6. Қабылдау сынақтарын бағалау критерийлері

Қабылдау сынақтарын тапсыру кезінде дәстүрлі бағалау шкаласына ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі қолданылады:

Оценка по буквенной системе	Цифровой эквивалент баллов	Баллы (%-ное содержание)	Оценка по традиционной системе
A	4,0	95-100	өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	жақсы
B	3,0	80-84	жақсы
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	қанағаттанарлық
FX	0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	